

[Birgitte Husmark]

Vestsaharas folk sikres, at de frit kan udøve deres ret til selvbestemmelse med hensyn til fremtidigt tilhørsforhold uden på nogen måde at blive forhindret i dette af militære eller administrative begrænsninger. Dette er i overensstemmelse med FN's erklæring om uafhængighed for koloniserede lande og folk, som har været en del af FN's grundlag siden 1960.

Det aktuelle stridspunkt er de nærmere betingelser for den folkeafstemning, som de berørte parter er enige om er det centrale punkt for at skabe en varig fred.

Her som i mange andre konfliktområder er der sket det ulykkelige, at en meget stor del af befolkningen er flygtet enten på grund af direkte krigshandlinger eller på grund af politisk forfølgelse. Samtidig har Marokko ikke alene militært og administrativt personale i Vestsahara. Man har også påbegyndt egentlige bosættelser i det besatte område.

Derfor kræver selve iværksættelsen af folkeafstemningen en nøje beskrivelse af, hvem der skal deltage i den. Det er afklaringen af dette og afklaringen af de øvrige betingelser, der skal sikre, at afstemningen afholdes uden nogen militær eller administrativ begrænsning.

FN har i de sidste år udfoldet intensive mæglingsbestræbelser, der senest er beskrevet i FN's generalsekretærs rapport til den 42. generalforsamling. Jeg vil nok sige, at denne rapport har været imponerende for mig at læse. Den beskriver alle de kontakter og alle de bestræbelser, der har været fra FN's generalsekretærs eller hans nærmeste stedfortræders side. Rapporten udtaler i sidste afsnit en appel til det internationale samfund:

»Ansvaret for, om målet nås, hviler ikke alene på de berørte parter, men mere end nogen sinde på den støtte og det samarbejde, som alle FN's medlemslande skal udvise over for dette initiativ, som tages for at forøge muligheden for at skabe fred og stabilitet i regionen.«

Netop på grund af denne appel er det uforståeligt, at den danske regering som det eneste af de nordiske lande ikke har kunnet stemme for den FN-resolution, der beskriver de enkelte skridt på vejen i denne lange og indviklede proces mod en fredelig løsning af konflikten.

På grund af de nye initiativer, udsendelsen af den såkaldte Tekniske Mission, der skal afklare og konkretisere betingelserne for iværksættelse af våbenhvile og folkeafstemning, finder vi det

ekstra nødvendigt at give FN's generalsekretær den størst mulige opbakning.

Det er baggrunden for, at vi har fremsat det foreliggende beslutningsforslag. Vi er meget glade for den støtte, vi har fået fra Socialdemokratiet. Vi er glade for bemærkningerne fra Kristeligt Folkeparti, selv om konklusionen ikke er helt, som vi kunne ønske os det.

Jeg forstår ikke helt fru Marianne Jelveds bemærkninger om, at OAU arbejder sammen med FN's generalsekretær, og at det skulle gøre det unødvendigt, at vi fra Danmarks side anerkender de bestræbelser, som gøres. Netop på baggrund af den appel, som generalsekretæren udsender i sin meddelelse til den 42. generalforsamling, synes jeg, det er oplagt, at Danmark hører med i det selskab, der stemmer for den fredsplan, som udenrigsministeren ikke vil anerkende er en fredsplan, men som i hvert fald er en opregning af forhandlinger og en opregning af initiativer, der efterhånden skal føre frem til det nævnte mål.

Med hensyn til støtten til flygtningelejrene, der er punkt b i beslutningsforslaget, er det selvfølgelig rigtigt, at der kan kanaliseres penge fra De Forenede Nationers Flygtningehøjkommissariat også til flygtningelejrene i Algeriet. Om det rent faktisk finder sted, har jeg ikke haft mulighed for at undersøge, men det ville i givet fald ikke forhindre Danmark i at tage et selvstændigt initiativ for at sikre de bedst mulige levebetingelser for flygtningene i disse lejre.

Et af problemerne i flygtningelejrene er energiforbruget og den måde, man traditionelt lever på i Saharaområdet. Man laver sin mad over bål, og derved gør man et meget, meget stort indhug i vegetationen, hvis den overhovedet er til at få fat på. Hvis den ikke er til at få fat på, importeres der flaskegas eller andre former for energi, hvilket selvfølgelig er både dyrt og besværligt.

Derfor kunne vi forestille os et helt præcist initiativ fra dansk side, gående ud på at afhjælpe energiforsyningsproblemet i de algeriske lejre for de saharanske flygtninge.

Derfor har vi fremsat beslutningsforslaget. Jeg må jo erkende, at det ikke vinder særlig bred tilslutning. Det kan jeg så kun beklage, også af hensyn til det billede, den danske regering kommer til at tegne af Danmarks ansigt udadtil på dette område.